

Obsah

Předmluva	11
---------------------	----

Výživa, potraviny a pochutiny ve výživě

Výživa	16
Základní pojmy	17
Energie z potravy	18
Regulace příjmu potravy	21
Biologická hodnota potravin a stravy	22
Základní neboli hlavní živiny	23
Bílkoviny	23
Tuky	26
Glycidy	28
Poměr hlavních živin	29
Voda	29
Nerostné látky	30
Vitamíny	34
Trávicí ústrojí	46
Látková přeměna	52
Frekvence příjmu potravy	52
Výživa a stravování různých skupin obyvatelstva	54
Chyby v naší výživě	60
Léčebná výživa	62
Potraviny ve výživě	65
Mléko	65
Mléčné výrobky	68
Vejce	73
Výrobky z vajec	74
Maso	75
Masné výrobky	81
Tuky	83
Živočišné tuky	83
Rostlinné tuky	85

Obilniny	87
Mlýnské výrobky	88
Pekárenské výrobky	91
Luštěniny	92
Brambory	93
Zelenina	95
Ovoce	99
Cukr	101
Med	102
Mák	102
Pochutiny ve výživě	103
Houby	103
Droždí	103
Koření	104
Povzbudivé pochutiny	106
Ostatní pochutiny a přípravky k vaření	112
Vedení domácnosti a příprava stravy	
Domácí rozpočet	116
Sestavování jídelníčku	120
Nákup potravin	122
Stolníčení	131
Úprava potravin	147
Hygienické zásady při úpravě potravin	147
Nádobí a náčiní	148
Předběžná úprava potravin	156
Příprava pokrmů	165
Druhy jídel a názvy pokrmů	165
Úprava pokrmů	169
Zahušňování pokrmů	169
Zadělování pokrmů	171
Ztužování pokrmů	171
Koření a ochucování pokrmů	172
Příprava těst	173
Kypření těst	173
Druhy těst	175
Nádivky	185
Náplně a krémy	187
Polevy	188
Příprava pokrmů za tepla	189
Vaření	189
Vařené pokrmy	192
Polévky	192
Omáčky	201
Vařená vejce	204
Vařené pokrmy z masa	204

Vařené pokrmy obilninové	206
Vařené pokrmy moučné	208
Vařené pokrmy z luštěnin	211
Vařené brambory a pokrmy vařené z brambor	211
Vařené pokrmy ze zeleniny	213
Vařené pokrmy z ovoce	216
Dušené	217
Dušené pokrmy	218
Dušené pokrmy z masa	218
Dušené pokrmy z obilninových výrobků	223
Dušené pokrmy z brambor	223
Dušené pokrmy ze zeleniny	223
Dušené pokrmy z hub	226
Pečení	227
Opékané a pečené pokrmy	229
Mínutky z vajec	229
Mínutky z masa krájeného na porce	230
Mínutky z masa děleného na kousky	231
Opékané brambory	232
Opékaný chléb nebo vecka	232
Pečené pokrmy z masa	232
Pečené pokrmy moučné	236
Pečené pokrmy z brambor	249
Zapékaná zelenina	250
Pečené ovoce	250
Smažení	251
Smažené pokrmy	252
Smažené pokrmy syrové	252
Smažené pokrmy vaječné	253
Smažené pokrmy z masa	253
Smažené pokrmy z těsta	254
Smažené pokrmy z brambor	255
Smažená zelenina	256
Smažené pokrmy z hub	257
Příprava pokrmů zastudena	258
Příprava syrových pokrmů	259
Pokrmy studené kuchyně	259
Studené polévky	259
Studené omáčky	262
Máslové krémy a pomazánky	264
Studené vaječné pokrmy	265
Studené pokrmy z masa	266
Studené pokrmy zeleninové	268
Saláty	269
Obložené chlebičky a misky	272
Moučníky a drobné nepečené zákusky	275
Ovocné poháry	276
Nápoje	279
Nápoje osvěžující	279
Nápoje povzbudivé	280

Nápoje výživné	281
Nápoje alkoholické	283
Nápoje míchané	284
Konzervování potravin	285
Příčiny zkázy potravin	285
Konzervační způsoby	285
Postup při konzervaci v domácnosti	286
Konzervace snížením obsahu vody	287
Konzervace chladem	290
Konzervace sterilací	290
Konzervace s využitím konzervačních prostředků	298
Konzervace uzením	301
Konzervace neprodyšným uzavřením	302

Životní prostředí zemědělce

Životní prostředí	304
Obec	304
Vybavenost na vesnici	310
Estetické požadavky na vzhled vesnice	312
Pracoviště	313
Obytné prostředí	315
Rodinný domek	318
Vnitřní řešení domku	321
Podlahy	327
Stěny	328
Instalace elektrického proudu v rodinném domku	328
Vytápění	329
Dvůr a zahrada	334
Některá nezbytná zařízení u rodinného domku	335
Povinnosti vlastníka rodinného domku	337
Byt a jeho zařízení	338
Zařízení bytu	338
Rozmístění nábytku	345
Osvětlení bytu	346
Technické vybavení domácnosti	349
Zařízení na tepelnou úpravu pokrmů	349
Zařízení na ohřívání vody	351
Zařízení na mytí nádobí	353
Zařízení k uchování potravin	353
Elektrické kuchyňské stroje	354
Kuchyňská mechanickotepelná jednotka	354
Větrací a klimatizační zařízení	355
Bytové doplňky	356
Koberce	356
Záclony	358

Závěsy	360
Nástěnný textil	360
Potahové tkaniny	361
Pokrývky	361
Polštáře	361
Umělecké předměty	361
Květiny	362
Údržba a úklid bytu	364
Udržování pořádku v bytě	365
Organizace úklidu	368
Malování a barva v bytě	376
Čištění	379
Čištění oděvů	379
Čištění bot	382
Čištění rukavic	382
Péče o svetry a kožešiny	383
Bezpečnost při čištění oděvů	383
Praní prádla	384
Postup při praní prádla	386
Praní prádla mýdlem	388
Praní prádla saponáty	389
Praní prádla skupiny E	390
Úprava prádla po vyprání	393
Sušení prádla	393
Mandlování a žehlení prádla	394
Bezpečnost při praní prádla	395

Výchova v rodině

Vznik a vývoj rodiny	398
Historické formy rodiny	398
Funkce rodiny	401
Vzájemné vztahy v rodině	402
Péče státu o rodinu	405
Právní a společenské normy o rodině	405
Hospodářské zajištění v rodině	406
Majetkoprávní otázky v rodině	407
Rodiče a děti	407
Společenská pomoc rodinám s dětmi	409
Péče státu o neúplnou a narušenou rodinu	410
Péče o starší a opuštěné osoby	413
Péče rodiny o zvyšování životní a kulturní úrovně	415
Rodina a domov	418
Hygiena	420
Péče o pokožku	420
Péče o ruce	422

Péče o nohy	423
Péče o vlasy a vousy	423
Hygiena dutiny ústní	424
Péče o pleť	424
Hygiena oblékání	425
Hygiena duševního života	428
Režim dne	430
Práce	430
Únava	431
Odpočinek	432
Pobyt na čerstvém vzduchu, otužování	433
Tělesná výchova a sport	434
Výživa	435
Bydlení	435
Duševní hygiena a vztahy lidí	435
Sexuální výchova	437
Pohlavní dospívání	437
Pohlavní ústrojí a činnost pohlavních žláz	443
Hygiena při menstruaci	445
Pohlavní nemoci	445
Plánovařské rodičovství	446
Pohlavní život	446
Vznik a vývoj zárodku	447
Těhotenství	448
Porod	448
Šestinedělí	448
Péče o dítě	450
Péče o zdraví a vývoj dítěte	451
Péče o chrup	455
Péče o čistotu, výchova hygienických návyků, režim dne a pohybová výchova	456
Otužování	458
Prevence nemocí, úrazů a vad	459
Duševní vývoj dítěte	460
Novorozenecké období	460
Kojenecké období	461
Věk batolete	461
Předškolní období	464
Dítě školního věku	465
Činitelé působící na vývoj osobnosti dítěte	466
Výchova dětí v rodině	468
Výchova malých dětí	468
Spolupráce rodiny se školou	469
Výchova dospívajících dětí	470
Rejstřík věcný	473
Rejstřík pokrmů	491